

5.8.2025

Valtiovarainministeriö  
Vero-osasto

VM037:00/2024  
VN/7046/2024

**LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAEIKSI VIRVOITUSJUOMAUVEROSTA ANNETUN LAIN JA ALKOHOLI- JA ALKOHOLIJUOMAUVEROSTA ANNETUN LAIN LIITTEEN MUUTTAMISESTA SEKÄ VIRVOITUSJUOMAUVEROSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA ANNETUN LAIN KUMOAMISESTA**

Kaupan liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikkoaiheeseen liittyen ja lausuu seuraavaa:

Lausunnolla oleva hallituksen esityksen taustalla on virvoitusjuomaverolain vuoden 2023 muutos, jossa virvoitusjuomavero porrastettiin nykyisen kahden veroluokan sijasta kuuteen veroluokkaan. Lisäksi esitysluonnokseen on sisällytetty Orpon hallitusohjelman, sekä vuosien 2024 ja 2025 kehysriihissä sovittujen mukaiset virvoitusjuomaverojen korotukset. Virvoitusjuomaveroon kohdistuneet porrastukset ja veronkorotukset eivät ole tulleet esitysluonnosta ennen voimaan, sillä Suomen virvoitusjuomaveromallin EU:n valtiotukisäännösten mukaisuus on ollut varmistettavana Euroopan komissiossa.

Esitysluonnoksessa todetaan, ettei kuusiportainen järjestelmä juurikaan muuta ihmisten kulutustottumuksia, kuten siirtymistä vähempisokerisiin tuotteisiin. Vastavasti todetaan, että tasokorotus muodostaa pääosan esityksen verotuotosta. Kaupan liitto pitää näin ollen selvänä, että perusteita koko virvoitusjuomaverojärjestelmän monimutkaistamiselle ei ole.

Esitysluonnos on monelta osin ongelmallinen, joten Kaupan liitto esittää, että se palautetaan valmisteluun, jossa virvoitusjuomaveron porrastusmallia ja veronkorotusten tasoja tarkastellaan uudelleen. Jos esitysluonnosta ei palauteta valmisteluun, Kaupan liitto pitää kriittisen tärkeänä, että muutosten voimaantuloa myöhennetään esitetystä 1.1.2026. Järjestelmien toimivuuden varmistamiseksi, muutokset tulisi saattaa voimaan aikaisintaan 1.5.2026.

**Hallinnollisen taakan lisääntyminen nostaa yritysten kustannuksia**

Kaupan liitto huomauttaa, että hallituksen ja samoin EU:n tavoitteena on yritysten hallinnollisen taakan pienentäminen. Esitysluonnos kuusiportaisine virvoitusjuomaverojärjestelmineen on tämän tavoitteen kanssa ristiriitainen. Esitetyt muutokset

moniportaisesta virvoitusjuomaverosta lisäävät yritysten hallinnollista taakkaa ja aiheuttavat yrityksille merkittäviä kertakustannuksia.

Erityisesti kauppojen kustannustaakkaa kuormittavat investoinnit uuden kuusipor-taisen järjestelmän rakentamiseen. Tietojärjestelmiin sekä veroilmoittamisen mah-dollistaviin järjestelmiin tulee lisätä mm. valmisteverotietoihin uudet verotasot, val-misteverotietoihin tuotteiden kalsiumpitoisuus ja sokeripitoisuus, sekä kiinteiden juomavalmisteiden sekoitusuhde sekä sokeripitoisuus.

Yleisesti ottaen kaupan alalla kustannuksia syntyy myös yhä tarkempien tuotetie-tojen ylläpidosta ja oikeellisuuden varmistamisesta. Kauppa on vastuussa, siitä että kullekin virvoitusjuomaveron piiriin kuuluvalla tuotteella on määritelty oikea ve-rotaso, joka raportoidaan ja tilitetään Verohallinnolle oikean suuruisena. Tietojen tarkastaminen toimitusketjun eri vaiheissa tulee lisäämään kauppojen hallinnollista työtä merkittävästi.

## **Esitettyjen muutosten vaikutus työllisyyteen**

Esitysluonnoksen mukaan veron tasakorotus merkitsee keskimäärin noin 50 pro-sentin korotusta nykyisin voimassa oleviin verotasoihin nähden. Sokerittomien tuotteiden osalta veroa korotetaan 54 % per litra ja sokerillisten (korkein luokka) 84 %. Näin merkittävä korotus virvoitusjuomaveron piirissä olevien tuotteiden verota-soon nostaa väistämättä tuotteiden hintoja. Hintojen rajulla nousulla on vähentä-vää vaikutusta kulutukseen, joka viimekädessä osuu myös työllisyyteen. Näin suuri korotus tulee myös johtamaan kasvavaan virvotusjuomien matkustajatuontiin alko-holijuomien tavoin, jolloin verotuloja jää kertymättä Suomeen.

Verokannan korotus aiheuttaa haasteita kaupan alalla erityisesti pienille päivittäis-tavarakaupoille ja kioskeille, joiden myynissä painottuvat erilaiset impulssituot-teet, kuten juomat. Hintojen nousun myötä alentuva kysyntä vaikuttaa suoraan näi-den kauppojen myyntivolyymeihin ja liikevaihtoon. Pienet ja paikalliset myymälät, jotka kilpailevat suurempien ketjujen ja ulkomaisten verkkokauppojen kanssa, kär-sivät erityisesti, sillä niiden on vaikea kompensoida menetettyjä tuloja muilla tuot-teilla. Tämä voi johtaa liikepaikkojen ja lähipalveluiden vähenemiseen haja-asutus-alueilla ja heikentää monipuolisen paikallisen tarjonnan säilymistä.

## **Kaupassa mehustetut hedelmät on rajattava veron ulkopuolelle**

Kaupan liitto pitää kohtuuttomana, että kauppojen on tilitettävä virvoitusjuomave-roa asiakkaan itse valmistamasta pakkaamattomasta elintarvikkeesta, kuten myy-mälässä tuorepuristetusta mehusta. Kun appelsiinit myydään siten, että kuluttaja itse erottaa niistä mehun myymälässä sijaitsevalla mehustuskoneella, on loppu-tuotteesta maksettava virvoitusjuomaveroa. Kaupan liitto esittää, että veroneutrali-teetin varmistamiseksi edellä mainittuja pakkaamattomia tuotteita ei sisällytetä vir-voitusjuomaveron piiriin.

Mikäli edellä mainittua epäkohtaa ei korjata, Kaupan liitto pitää perusteltuna pakkaamattomien juomien osalta tehtyä yksinkertaistusta käsitellä ne yhdessä ja samassa veroluokassa.

## **Muut huomiot**

Kaupan liitto huomauttaa, että isojen yli 5 litran vesipakkausten merkitys maamme huoltovarmuudelle on tärkeä. Ehdotettujen veromuutosten takia näiden tuotteiden hinta tulee nousemaan prosentuaalisesti merkittävästi, 45 prosenttia. Kaupan liitto ei pidä näiden tuotteiden sisällyttämistä virvoitusjuomaveron piiriin perusteltuna ja esittää, että esitysluonnosta muutetaan tältä osin.

Esitysluonnoksen mukaan pakkaamattomalla elintarvikkeella tarkoitetaan loppukuluttajalle sellaisenaan tarkoitettua elintarviketta, jonka kuluttaja itse pakkaa, joka pakataan kuluttajan pyynnöstä elintarvikkeen luovutuspaikassa, joka on valmiiksi pakattu elintarvikkeen luovutuspaikassa välitöntä myyntiä varten tai joka tarjoillaan elintarvikkeen luovutuspaikassa loppukuluttajalle valmiina nautittavaksi. Esitysluonnoksesta ei kuitenkaan yksiselitteisesti käy ilmi rinnastuuko hanavesi, joka tarjoillaan lasista, niihin pakkaamattomiin elintarvikkeisiin, jotka sisältyvät veron piiriin. Kaupan liitto esittää, että esitysluonnosta tarkennetaan tältä osin.

Kunnioittavasti

KAUPAN LIITTO

*Kari Luoto*  
toimitusjohtaja

*Toni Jääskeläinen*  
johtava asiantuntija